

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The struggle within: "moral crisis" on the Ottoman homefront during the First World War

Oguz, C.

Citation

Oguz, C. (2018, June 13). *The struggle within: "moral crisis" on the Ottoman homefront during the First World War*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/63216>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/63216>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/63216> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Oguz, C.

Title: The struggle within: "moral crisis" on the Ottoman homefront during the First World War

Issue Date: 2018-06-13

Appendix A

Quotation 1

“Matbuat: Ahlâk-ı Umûmiyenin Islahı Lüzumu ve Hükümetin Vazifesi.” *Sebilürreşad*, no: 364 (August 1918): 265-266.

Evet yalnız Dahiliye nezareti değil bütün heyet-i hükümet bu mes'eleye [ahlâk-ı umûmiye] çok ehemmiyet atf ediyor. Bilhassa sadrazam paşa, ahlak-ı umumiyenin gittikçe pek ziyade inhitat etmesinden müte'essir oluyorlar. Ve bu hale karşı mümkün olabilecek her türlü tedbiri el birliğiyle ittihazı karar-ı kat'i vermiş bulunuyorlar.

Esâsen benim fikrimce ahlâk meselesiyle hükümet her vakit alakâdar olmuştur. Her memlekette hükümetler halkın ahlâkî, fikrî hareketi üzerinde icrâ-yı te'sir ederler. Hükümetin bu te'siri bilhassa bizden ziyadedir. Hükümet halka tarik-i müstakimi göstermeğe, bu hususda bizzat kendisi rehber olarak ahlâk-ı umûmiyenin harisi, zamini olmağa mecburdur. Her yerden ziyade bizim memlekette halk muhtâc-ı vesayit ve velayettir. Âdeta if'al ve hareketini hükümetin hareketine tamamı tamamına tevfik eder.

Quotation 2

“Matbuat: Akşam Gazetesinden Ahlâk Telâkkîsi.” *Sebilürreşad*, no. 376 (December 1918): 231-232.

Her halde dört seneden beri değişmiş birçok şeyler görüyoruz. Bunlar içinde en göze çarpan ahlâkdır. Aramızda birçokları ahlâk hakkındaki telakkîlerini “ahlâk” kelimesinden anladıkları mânâyı iyice değiştirmişler; ahlâk mefhûmunun hududlarını alabildiğine açmışlardır. Bu tahavvül ahlâkın her nev'inde gördük. Meslek ve vazife ahlâkı, kadın ve cinsiyet ahlâkı, medenî ahlâk, ilh. Hepsi yavaş yavaş iflasa doğru yürüdü. Ahlâkın böyle birden bire sükût ettiği bir memleket var mıdır bilmem.

Quotation 3

“Matbuat: Akşam Gazetesinden Ahlâk Telâkkîsi.” *Sebilürreşad*, no. 376 (December 1918): 232.

Bu kirliliklerin husûle getirdiği muayyen bir mahiyet ve o mahiyetin bugün ta'yin etmiş bir zihniyeti, hayat hakkında çirkin bir telakkisi var ki hergün etrafa daha ziyade taşmak, te'sirini daha ilerilere götürmek kudretini gösteriyor. Bir taraftan kolayca ve memleketin zararına olarak kazanılmış bol paraların te'min eder gibi görüldüğü müreffeh bir hayat var ki harb zenginleriyle para çalmış ve el-an âsûde yaşayan adamlarda tecellî ediyor. Diğer taraftan tavırları, serbest ve aşırı zevkleriyle Avrupa kadın hayatını temsil eder gibi gösterilen ve aile ahlâkı, cinsiyet ahlâkı kat'i rabıta etmiş olan bir kadınlık hayatı teşkil etti.

Quotation 4

“Matbuat: Akşam Gazetesinden Ahlâk Telâkkîsi.” *Sebilürreşad*, no. 376 (December 1918): 232.

Yeni ve ahlâklı bir hayatın aks-ü âmelleri şimdiden kendini göstermezse, yani gerek şiddetli takbihleri aile ve mekteb terbiyemizin, matbuatın telkinleri bu ahlâk dizginlerini biraz kurub toplamazsa daha büyük ve kat'i bir iflas karşısında kalır. Ahlâk telâkkîsini hâl-i tabîideki mâkûl hudûdları dâhiline ırca'a çalışalım. Memleketin âtisini ancak o zaman kurtarabiliriz.

Quotation 5

“Commentary by *Sebilürreşad*.” no. 376 (December 1918): 232.

Dinî, millî, ictimâî, ahlâkî bütün esasâtımızı devirerek yerine nazari birtakım müessesât-ı mev’hûme ikâme etmek isteyen ve eski hayat-ı diniyyeye tezyif ettikleri şi’ar-ı nezihemizin birer birer yıkıldığını gördükçe ‘yeni hayat için saha açılıyor’ teraneleriyle ilân-ı şadmâni eden Yeni Mecmua’nın muharrirlerinden velev birini olsun artık yola gelmiş, ahlâk telâkkîleri unvânı altında şu elyevm itirafında bulunmuş gördük, hiç şüphe yokdur ki bir muvaffakiyettir.

Quotation 6

“Memleketimizde Ahlâk Meselesi.” *Sebilürreşad*, no. 387 (December 1919): 404-406.

Şurasını iyi bilmelidir ki bu millet müslümandır. Ahlâkının menbâi din-i islâmdır. Fezâileti oradan almıştır. Rezâili de beden ve ruhuna yabancı ellerle aşılarmıştır. Ve giriftardard olduğu maraz ahlâk mikrobunun deva-yı acili kalbine kuvvetli bir ‘din’ şırıngası yapmaktır.

Quotation 7

“Kadınlarımız Hakkında.” *Sebilürreşad*, no. 444 (October 1919): 19.

Son senelerde hiç kimsenin inkar edemeyeceğı vechile – kadınlarımız arasında fuşşun izdiyadi ve İslam kadınlarına gizli bir suretde ve sâik-i fuşş ve fücurun i’ta edildiğı görüldü. Kadınlar hayat-ı aile ve vezâif-i bitiye-yi [sic] terk ve ihmâl ile sokaklara döktürüldü. Hayatlarını katiyyen te’mîn edemeyecek cüz’i meblağlar mukabilinde erkeğın vezâifi de onlara yükledildi.

Quotation 8

Ziya Gökalp, “Ahlâk Buhranı.” *Yeni Mecmua*, no. 7 (August 1917): 122.

İşte bugün ictimâi iş bölümüne zamime olarak, bir taraftan Avrupa medeniyetine gösterdiğimiz müfrit meclûbiyet diğerd taraftan cihan harbinin husûle getirdiğı mânevî tezelzüller, zühdi ahlâkı büsbütün sarsmağa başlamış ve bunun neticesi olarak ruhlar ve vicdanlar her türlü ahlâk endişelerinden boş kalmağa yüz tutmuştur.

Quotation 9

Nezihe Hamdi, “Ahlâkî Endişeler.” *Kadınlar Dünyası*, no. 191 (December 1914): 2-3.

Kadının cemiyet hayatına dahil olmamasını ahlâkî endişeler nâmına talep edenleri bir izâletin icrâsına davet etmek isteriz. Asırlardan beri kadınlar böyle mevhûm bir endişe nâmına kapalı ve esir bir hayat yaşadılar. Halbuki bugün kadının ayrı yaşamasından azâmî bir istifade te'min edilemediğini birçok misalleriyle herkes biliyor. Binâenaleyh, aynı usûlü bir de erkeklere karşı tatbik etmek mümkün olamaz mı? Lütfen birkaç asır da onların cemiyet haricinde yaşamalarını ve cemiyetin bütün teşkilâtını bizzat kadınların idaresine tevdi etmelerini talep edebilir miyiz? Biraz da kadın ahlâkının meri' olması ve bıçağın keskin tarafının biraz da erkeklere teveccüh edilmesi lazım gelmiyor mu?

Appendix B, Quotation 1

“*Niğde Mutasarrıflığı’ndan Dâhiliye Nezâreti’ne.*” BOA. DH. EUM. ADL. 33/23 1335 Ş 25 (June 16, 1917).

Dâhiliye Nezâret-i Celilesine 7 Mart 1333

Kayseri sancağıyla bazı vilayetlerden birtakım fahişeler ahlâk-ı mahalliyei ifsâd ve bi’l-netice asâyîş-i memleketi ihlâl ve teğiyide sebep oldukları muta-laasıyla Niğde’ye te’bid olunuyor. Bu te’bid keyfiyeti hiçbir vechile tehzîb-i ahlâk için muassır bir tedbir olamaz. Bu misüllü kadınların onda sekizinin bu yola selûkleri mâhâzâ aklıktan neşa’et ettiği muhakkaktır. Şu halde teb’idden ise mahallerince bu kadınların birtakım zanaathanelerde istihdâmı ile mâişetleri te’mîn olunursa ve bir müddet bu sûretle eşgal edilirlse tabîen bu mezmûm hareketten sarf-ı nazar edecekleri bedihattandır. Halbuki bu yolda hiçbir tedbire müracaat edilmeksizin zabitanın bir jurnalı üzerine teb’id muâmelesinin icrâsı birçok kadınların ötede beride sürünerek mahvlarını in-tât etmekle beraber ahlâk ve asâyîş-i mahalliyei ifsâd ve teğiyid etmeleri muta-alasıyla memleketlerinden çıkarılan bu gibi kadınlar gittikleri mahallerin ahlâkını ifsâd ve asâyîşini ihlâl etmeyeceklerine ne gibi bir esbâb-ı makûle gösterilebilir. Hiçbir tedbir ve hükm-ü mahiyetini haiz olmayan bu nefy key-fiyetlerini ta’dil ve mahallerince ıslahları çaresine tevsil edilmek ve daha mü’essir naki olacağı aşıkardır. Ba’husus bir memlekette hane ve emlak ve-saire suretle alakâları olanların te’bidleri herhalde muvafık bir muamele ol-masa gerektir. Belediye veya mahalli hükümetlerce te’sis olunacak sınıâhanelerde işgalleri mümkün olmayanları da veli ve vâsîlerinin taht-ı muhafazalarına tevdi edilmeleri de bir tedbir diğer teşkil eder. Binâenaleyh artık bu gibi ahvâle nihâyet vermek üzere nezâret-i celilerince iktizâ-yı salık icra ve emr ve inbâsına müsaade buyurulması ma’ruzdur.

Quotation 2

Petition by Dina Galaza [*sic*], Ağtiyana Gala Naka [*sic*], Sultana, and Viktorya, BOA. DH.EUM.ADL 12/31 1334 M 24 (December 2, 1915).

Cariyeleri öteden beri Galata'da umumhâneler isti'car edip şu zanaatla meşgûle idik. Ve cümlemiz de tebaa-yı Osmaniyeden ve Yahudi milletin-deniz. Bu defa Dersaadet'ten idare-i örfîye ilan olunduğu esnada cariyelerini? İstanbul'dan kaldırarak Kayseri'ye menfî gönderildik. Cariyeleri erkek değiliz hiçbir zanaatla mükellef değiliz ki zanaatımızla medâr-ı te'min edelim. Kayseri'de havayîc-i zarûrimizden dahi aciz kaldık. ? şimdiye değin ahvâlimiz malûm ve meşhûd olup işletmekte olduğumuz hanelerde dahi hiçbir vukûat zuhûr etmediği alenen ve zahiren malûmdur. Kayseriye'nin havasıyla dahi imtizâc edemediğimiz şöyle dursun kendimiz burada çocuklarımız Dersaadet'te zevclerimiz Sivas'ta perperişandılar. Dersaadet'ten çıkalı tam beşinci aydır. Şimdiye değin çektiğimizi bir biz bir de Allah bilir. Eğer bizim İstanbul'da bu zanaatla meşgûl olmamıza müsaade buyurulmaz yahud buyurulamayacaksa bizi kefaletle imza ile hükümet-i seniyyeyi temin etmekle bundan böyle bu işle meşgûl olmayacağız diye şu halde lütfen fakir halimize ve bir ? göz yaşlarımıza merhameten işbu istidâ-i cariyelerinizin lazım gelenlere emr-ü havale buyurulmasını adalet nâmına temennî ve istirham ederiz.

Quotation 3

“Başkumandan Vekili Enver Paşa’dan Dahiliye Nezâreti’ne.”
BOA. DH.EUM.6.Şb. 31/29 1336 Ca 05 (18 Mart 1918).

- 1 Cihe-yi harblerdeki kıt’aat-ı askerîmizin meşâkk-i harbe tahammüllerini kesr etmemek için bâ’dema matbûat-ı Osmaniyede harb muhtâcinini ve müessesatı harbiye menfaatine olanlardan başka tiyatro ve sinema ve konser, şarkı ve ziyâfetler gibi lubiyyata zevk ve israfa ve havayic-i zarûrîden olmayan müzeyyinata mütealîk ilân ve mütalaatın neşri ve bunlara âid i’lânatın fûrûhhatı ve sokaklarda tesallik ve teşhiri memnûdur. Bu ilânların yalnız oyun ve teşhir binalarında taslikine müsaade olunmuştur.
- 2 Hilâf-ı memnu’iyyet harekette bulunanlar divân-ı askeriye tevdî olunacaklardır.

Appendix C

Quotation 1

Petition by Asker Haremi Aişe, Asker haremi validesi Fatma, Şehid Haremi Medri [sic]. BOA.DH.EUM. 2. Şb. 35/1, (102) 12 Kanunuevvel 1330 (December 25, 1914).

Şehid düşmüş bir askerin haremi maaş yapacağız dediler İnegöl'den Bursa'ya aldıldılar. Belediye âzâsı Hacı Ahmed'in çiftliğine kapadılar. Irzına geçdiler. Orosu yaptılar. Hacı Ahmed frengi illetindedir. Bîçare asker haremi de frengi oldu. Hâlâ şimdi Hacı Ahmed'in yanında kapatmadır.

Quotation 2

Petition by Asker Haremi Aişe, Asker haremi validesi Fatma, Şehid Haremi Medri [sic]. BOA.DH.EUM. 2. Şb. 35/1, (102) 12 Kanunuevvel 1330 (December 25, 1914).

Hem asker namusu kırıldı hem din devlet ırz yıkıldı. Bu nasıl olur? Sizin namusunuz kabul eder mi. Memleket frengi illetinden olan bu adem ile kapatması Müslüman için haiz midir. Allah aşkına Müslüman asker şehid namusunu arayınız merhametinize düşdük. Kazetelerde millet meclisinin verdiği sözleri görüyoruz. Sizi Allah bağışlasın. Namus kıran kâfirlerin şerrini tahkik ediniz. Adalet isteriz efendimiz.

Quotation 3

Hüdâvendigar Vali Vekili'nden Dahiliye Nezâreti'ne, BOA.DH.EUM.2. Şb. 35/ 1, (104) 9 Şubat 1330 (February 22, 1915).

Belediye âzâsından Hacı Ahmed efendinin çiftliğinde kapattığının ihbâr olunduğu iş'ar buyurulan Aişe bint-i Meryemin zevcinin Balkan Muharebesi'nden avdet etmemesine ve kendisi kainvalidesi tarafından kabul edilmemesine mebni serseriyane dolaştığı ve hatta bir aralık Meryem isminde diğer bir kadınla Ankara ve İnegöl'e de giderek oralarda görülen

ahlâksızlığından dolayı Bursa'ya iade edildiği ve burada dahi sabıkalı sanıldığı polis ve jandarma dairelerince icra ettirilmiş tahkikatta anlaşılmış ve nihayet Hacı Ahmed efendinin nezdine hizmetçilikle dahil olarak kendisine evlâd gibi bakıldığı ifade edilib şu halde Hacı Ahmed efendinin mezbureyi fuhşıyata sevk etmemiş olduğu ve mamafih mezburenin şurada burada sefilane ve serseriyâne dolaşmaktan ise Hacı Ahmed efendinin çiftliğinde bulunması muvafık olacağı cihetle mumaileyhin bu babda divân-ı harbe sevkini müceb bir hâl ve hareketi meşhûd bulunmadığı polis müdüriyetinden baderkenar ifade olunmağla...

Quotation 4

Petition by Soldier Mustafa to the Ministry of Justice. BOA.DH.EUM. 2. Şb. 35/1, (92). 27 Kanunuevvel 1330 (January 4, 1915).

Meclisi Mebusan Reisi Muhteremi Vasıtasıyla Adliye Nezareti Celilesine

Muhterem bey efendi hazretleri Meclis-i Mebûsan ve Âyân tarafından orduya hitâben göndermiş olduğunuz beyannâmeler 11 Kânûnuevvel 1330 tarihinde bölüklerde kıra'at edilmiş ve hatırımda birazını muhafaza etmiş olduğum sözleri aynen yazıyorum.

“Milletin ihtiyarından gencine şehidlerinden dirilerine varıncaya kadar asırlardan berü beklediği intikam günü işte geldi. Osmanlılığın ve Müslümanlığın en büyük düşmanı olan Moskoflarla müttefikler yine karşı karşuya bulunuyorsunuz. Onları ? ve şimdiye kadar söndürdükleri ocakların ve açtıkları yaraların ve ayaklar altında bıraktıkları şehidlerin intikamını alınız. Arkanızda bıraktığınız evlâd ve ailenizi ocaklarınızı hiç düşünmeyiniz. Onlar bize vediatullahtır.”

Ey muhterem bey efendi hazretleri hükümet-i meşrûti-i Osmaniyemizin adaletinden beklediğim ancak hemşiremin hukukunu muhafaza ve failerin cezasını vermektir.

Quote 5

Adultery Bill of 1916. BEO. 4430/332225 13 Nisan 1332 (April 26, 1916).

[k]ânûn-i cezânın 201. maddesi zeyli icabınca bir hatunun bir şahs-ı aher ile rızaen icra eylediği fi'il-i şen'idен dolayı aleyhinde tâ'kibat icrası zevcinin ve zevci olmadığı takdirde velinin iştikasına mütevakıf ve bu yolda bir iştika vuku' bulmadığı halde divân-ı harbler tâ'kibat-ı kânûniye icrasıyla itâ-yı hüküm ve karardan memnu' olup halbuki sahne-i harbde bulunan veyahud dûçar-ı esâret olan zâbitan ve efrâd ve mensûbin-i askeriyezin zevce ve evlâd ve saire mahreminden bi'l-rıza fi'il-i şen'i icra edenler hakkında zevc veya velilerinin hakk-ı iştikalarını isti'male ve ikâme-i da'vaya imkân bulamamaları hasebiyle tâ'kibat-ı kânûniye icra ve tertib-i mücâzat edilememesi zâbitan ve mensûbin-i askeriye üzerinde te'sirâtı şedideyi müceb olacağı gibi zâbitan ve efrâd-ı askeriyezin zevce ve evlâd ve mahreminden bi'l-rıza fi'il-i şen'i icra eyleyenler hakkında ne suretle tâ'kibat-ı kânûniye ifâ olunacağını ta'yin eylemesi elzem bulunmasına ve bâis-i şübhe olan bu kâbil if'al-i zanaatkâraneyi irtikab eyleyenlerin cezasız kalmaları da min küll-il vücûh rûhiyye cevaz olamayacağına mebnî bu kâbil if'al mürtekebleri hakkında namus-u askeriye muhafazaen bulundukları mahallin en büyük kumandanı veya ahz-i asker rüesasından vâkî olacak talebin ahvâl-i muhâselede mabâ'd-tâkib olan zevce veya veli şikayeti makamına kâim olacağına dair bir madde-i kânûniye vaz'ine lüzum görünmüş...

Quotation 6

Excerpts from the Official Justificatory Memorandum on the Ottoman Rights of Family Decree of 1917 (*Münâkâhat ve Müfâkârat Kararnâmesi Esbâb-ı Mûcibe Lâyihası*).

Nice muhadderat kaçırılarak i'mal-i cebr ve şiddet ile eşirrâdan birine nikâh edilmiş ve muahharen ailelerin kızlarını kurtarmak için vukû bulan teşebbüsleri âkim kalıp bu hâl çok kere büyük felâketler intac eylemiştir. Halbuki nikâh-ı mükrehin adem-i sihhatine kail olan İmam Şafii rahmetüllahi aleyh hazretlerinin kavli kabul edildiği takdirde bu türlü fenalıkların önü alınmış olacağından 57inci madde müşarun ileyhin re'yine tevfikân tanzim edildi.

Quotation 7

Excerpts from the Official Justificatory Memorandum on the Ottoman Rights of Family Decree of 1917 (*Münâkâhat ve Müfâkârat Kararnâmesi Esbâb-ı Mûcibe Lâyihası*).

Sâgîr ve sâgîrenin tezvîci. Sâgîr ve sâgîrenin velileri tarafından cevâz-ı tezvîcine amme-i erba'a rahimehümüllah hazerâtı kâil olduklarından şimdiye kadar mu'amele bu yolda cereyan etmiş ise de zamanımızda ahvâlin tebeddülüne binâen diğer bir usûl ittihazına lüzûm görülmüştür. Şöyle ki her zamanda ve bilhassa hayat için mücadelenin son derece kesb-i şiddet ettiği şu zamanda çocuklar hakkında ebeveynin ilk vazifesi onları tâlim ve terbiye ederek işbu alem-i cidalde nâil-i zafer olacak muntazam bir aile teşkil edebilecek bir hale getirmekten ibaret iken bizde ebeveyn ale'l-ekser çocuklarının tahsil ve terbiyesini bi'l-küllîye ihmâl ederek mücerred mürüvvetlerini görmek veya nâil-i miras kılmak maksadıyla onları daha beşikte iken nişanlayagelmışlerdir. Netice biçareler dünyalarını görmeksizin tezvîc ve âtiyen felâketlerine düğünlerle vaz'ı esas edilmiştir. Hiçbir mekteb yüzü görmeyen ve lisânını okuyup yazmaktan kat'i nazar emr-i dine dair bir kelimeye bile muttali' olmayan bu türlü çocukların teşkil edegeldikleri ailelerden çoğu cenin-i mürdezâd gibi zifaflarının daha ilk aylarında infisaha mahkûm

olmuştur. Memleketimizde ailelerin temelsizliğini mûcib olan esbâbdan biri de budur.

Quotation 8

Excerpts from the Official Justificatory Memorandum on the Ottoman Rights of Family Decree of 1917 (*Münâkâhat ve Müfâkârat Kararnâmesi Esbâb-ı Mûcibe Lâyihası*).

Bu babda en ziyade nazar-ı merhamete alınması lazım gelen kızlardır. Zevce ile zevcenin aileyi teşkil ve idare hususunda müşterek oldukları derkâr iken erkek çocukların sokakta oyun oynamakla imrâr-ı vakt etmesi ma'zur görüldüğü bir sinde kız çocuklara cemiyet-i beşeriyyece en büyük bir vazife yani bir ailenin validesi ve müdir-i umuru olmak vazifesi tevdi' olunuyor. Henüz teşkilat-ı bedeniyyesi teşekkül etmemiş olan bir biçare kız valide olmakla asabı ilâ-âhiri'l-ömr perişan oluyor, ilel-i günâ gün iktisab ediyor, ondan tevellüd eden çocuk cılız ve pek asabî bir şey olup unsûre-yi İslamın gittikçe tedennîsi esbâbına inzıam ediyor.

Bibliography

ARCHIVAL SOURCES

ATASE (Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüd Başkanlığı Arşivi)

- ♦ 277/1136 001 12.

BOA (Başbakanlık Osmanlı Arşivleri)

- ♦ A.)DVN. MKL. 64/27
- ♦ BEO. 4430/332225
- ♦ BEO. 4495/337074
- ♦ DH. EUM. 2. Şb. 26/2, 35/1 (028) / (034) / (106) / (142) / (003) / (071) / (92) / (102) / (104)
- ♦ DH. EUM. 3. Şb. 8/74, 25/53
- ♦ DH. EUM. 5. Şb. 19/1, 9/51, 80/57, 27/46, 22/47, 9/26
- ♦ DH. EUM. 6. Şb. 42/52 (3), 38/12, 54/59, 18/52
- ♦ DH. EUM. 7. Şb. 3/1
- ♦ DH. EUM. ADL. 32/28 (011), 14/34, 6/8, 12/16, 12/31, 33/23, 18/8, 21/35, 28/38, 33/23, 23/31.
- ♦ DH. EUM. ECB. 4/45
- ♦ DH. EUM. EMN 74/6
- ♦ DH. EUM. KLU. 12/30
- ♦ DH. EUM. MEM 72/29
- ♦ DH. EUM. MTK 79/34
- ♦ DH. EUM. SSM 11/74
- ♦ DH. EUM. VRK 29/8, 29/7, 29/3, 28/51
- ♦ DH. H. 43/66, 46/01 (04), 48/06 (026), 48/5, 43/61
- ♦ DH. İ. UM 29-1/15
- ♦ DH. İ. UM. EK. 37/6 (9)
- ♦ DH. İ.UM. 29-1/4
- ♦ DH. İD: 61-1/44, 61-1/46, 89-1
- ♦ DH. MTV. 35/7
- ♦ DH. ŞFR. 477/72
- ♦ DH. UMVM. 116/40

- ◆ HR. İD. 1585/41
- ◆ İ. DUİT. 171 (66/10/12/28/68/7/99/59/41/35/33), 174/20
- ◆ MV. 196/75, 203/34

PERIODICALS AND NEWSPAPERS

“Adab-ı Umumiye Mes’eleleri.” *Tanin*, September 16 Eylül 1918.

“Ahlak Meseleleri.” *Tanin*, September 14, 1918.

“Ahlak Meselesi.” *Sebilürreşad*, no: 444 (October 1919).

“Ahlak, Hürriyet-i Mesai.” *Kadınlar Dünyası*, no: 147 (June 26, 1914): 2.

“Ahval-i Sıhhiye Hakkında.” *Sebilürreşad*, no: 429-430 (July 1919).

“Bolşevik Düsturları: Mekteplerde Laik Terbiyeden Maksat Ne İmiş?.”
Sebilürreşad, no: 612 (October 1924): 214-217.

“Bolşevik Fikirleri: Erkân-ı Diniyyeye Karşı Hakarat ve Tecavüz.”
Sebilürreşad, no: 609 (September 1914): 174.

“Curb White Slavery in Constantinople: Ambassador Morgenthau’s Efforts
Effectively Seconded by the Sultan’s Police.” *The New York Times*, (Feb-
ruary 27, 1915).

“Decadent Turkey.” *Times*, (September 11, 1919): 9.

“İslamın Mukaddesatı Aleyhinde Neşriyat.” *Sebilürreşad*, no: 298 (July
1914): 227-228.

“Kadınlarımız Hakkında.” *Sebilürreşad*, no: 444 (October 1919): 19.

“Kadınların Vaziyeti ve Zeaifleri.” *Sebilürreşad*, no: 429-430 (July 1919):
105.

“Konya’da Münteşir ‘Türk Sözü’nün Adâb ve Ahlâka Mugayir Neşriyatı ve
Ahlâka Mugâyir Neşriyat.” *Sebilürreşad*, no: 364 (August 1918): 265-
266.

“Kumar Oynayanlar Hakkında.” *Tanin*, (31 August, 1918).

- “Matbuat: Ahlak Telakkisi.” *Sebilürreşad*, no: 626 (December 1919): 232.
- “Matbuat: Ahlak-ı Umumiye’nin Islahı Lüzumu ve Hükümetin Vazifesi.” *Sebilürreşad*, no: 364 (August 1918): 265-266.
- “Matbuat: Ahlak-ı Umumiye’nin Islahı Lüzumu ve Hükümetin Vazifesi.” *Sebilürreşad*, no: 364 (August 1918): 265-266.
- “Memleket Ne Halde, Matbuat Ne İle Meşgul.” *Sebilürreşad*, no: 372 (October 1918): 149-150.
- “Memleketimizde Ahlak Meselesi.” *Sebilürreşad*, no: 387 (January 1919): 404-406.
- “Türk Ocağındaki Münasebetsizlikler Hakkında.” *Sebilürreşad*, no: 452 (December 1919).
- Ahmed Besim. “Ahlak Değişir mi?” *İslam Mecmuası*, no: 52 (March 14, 1916): 10-14.
- . “Ahlak, Din ve Ahlak: İbadat-ı İslamiye ve Ahlak.” *İslam Mecmuası*, no: 32. (July 29, 1915): 8-10.
- . “Ahlak: Ahlak ve Din.” *İslam Mecmuası*, no:10 (June 18, 1914): 16-19.
- . “Ahlak: Din ve Ahlak 3.” *İslam Mecmuası*, no: 15 (November 19, 1915): 11-13.
- . “Ahlak: Din ve Ahlak 4, Hakikat-i Ahlak.” *İslam Mecmuası*, no: 22. (February 25, 1915): 8-11.
- . “Ahlak: Din ve Ahlak, Nazar-ı İslam’da Ahlak.” *İslam Mecmuası*, no: 29 (June 10, 1915): 5-7.
- . “Din ve Ahlak 6.” *İslam Mecmuası*, no: 25 (April 15, 1915): 11-12.
- . “Din ve Ahlak, 9, İbadat-ı İslamiyye ve Ahlak.” *İslam Mecmuası*, no: 33. (August 11, 1915): 11-12.

- . “Nazar-ı İslam’da Ahlak 4.” *İslam Mecmuası*, no: 20 (January 28, 1915): 11-12.
- . “Din ve Ahlak 11: İbadat-ı İslamiye ve Ahlâk, Oruç, Hac ve Zekat.” *İslam Mecmuası*, no: 40 (December 2, 1915): 8.
- . “Din ve Ahlâk: Mânâ-yı Ahlâk.” *İslam Mecmuası*, no. 51. (February 8, 1917): 14-16.
- Ahmed Hamdi Aksekili. “Ahlâkiyyat Serisi Mukaddimesi.” *Sebilürreşad*, no: 450 (December 4, 1919): 92.
- Ahmed Mithad. “Mesleki Zümreler ve Ahlaki Hayat.” *Yeni Mecmua*, no: 65 (November 12, 1918): 258-259.
- Ahmet Refik. “Osmanlı Tarihinde Kadın.” *Yeni Mecmua*, no: 65 (October 12, 1918): 249-252.
- C.S. “Âdâb-ı Umûmîye.” *Seyyale*, no:1 (June 4, 1914): 11-13.
- Ertuğrul Muhsin. “Garpta Tiyatroculuk, Bizde Tiyatroculuk.” *Temaşa*, no: 9 (September 26, 1918): 5.
- Feride İzzet Selim. “Kadınlarımızda Lüzûm-u Tahsil.” *Kadınlar Dünyası*, no: 160 (January 10, 1915): 4-5.
- Feride Nihal. “Hukuk-u Nisvan.” *Kadınlar Dünyası*, no: 112 (October 18, 1913).
- Halim Sabit. “Dini Terbiye Heyeti.” *İslam Mecmuası*, no: 29 (June 10, 1915): 3-5
- . “Velayet-i Diniyye: Meşihat-i İslamiyye Teşkilatı.” *İslam Mecmuası*, no: 30 (June 24, 1915): 5-8.
- İsmail Hakkı Milaslı. “Geri Kalmamızın Sebebi Dinimiz midir? Usûlsüzlüğümüz müdür? Daha başka bir şey midir?.” *Sebilürreşad*, no: 429-430 (July 1919): 106-107.
- İsmail Hakkı. “Ahlak Mücahadeleri.” *Yeni Mecmua*, no: 62 (September 26, 1918): 187-188.

- Kazım Nami. "İslam Terbiyesi: Dinî Terbiye." *İslam Mecmuası*, no: 1 (February 12, 1914): 17-20.
- Lewis, Ernest. "Fikir Hayatı: Milli Terbiyeye Dair." *Yeni Mecmua*, no: 33 (February 21, 1918): 132-135.
- Macit Şevket. "Ahlak ve Kadın." *Bilgi Yurdu*, no: 4 (July 15, 1917): 53-57.
- Mansurizade Said. "Taaddüd-ü Zevcat İslamiyette Men Olunabilir." *İslam Mecmuası*, no.8 (May 21, 1914): 233-38
- Mehmed Akif. "Harb-i Hâzıradan Alınan Dersler." *Sebilürreşad*, no: 432 (September 1914): 311.
- Muallim Vahyi. "Ahlak: Müslüman." *İslam Mecmuası*, no: 1 (February 12, 1914): 20-25.
- Muhammed Ferid Vecdi. "Felsefe: Felsefe-yi Maddiyun ile Felsefe-yi Ruhiyyunun Çarpışması." Translated by Ahmed Hamdi, *Sebilürreşad*, no: 300 (June 1914): 250-252.
- . "Felsefe: Maddiyun Meslek Felsefesinin Edyana Hücumu." Translated by Mehmed Akif, *Sebilürreşad*, no: 298 (June 1914): 209-211.
- Mükerrem Belkıs. "Kız Mekteplerinde Ahlak ve Ahlak-ı Terbiye." *Kadınlar Dünyası*, no: 176 (June 1, 1918): 2-4
- . "Muzır Adetler." *Kadınlar Dünyası*, no: 83 (July 8, 1913): 49-50.
- . "Muzır Adetleri Yıkma Farzıdır." *Kadınlar Dünyası*, no: 83 (June 25, 1913): 2.
- Necmettin Sadak. "İspor Tehlikesi." *Yeni Mecmua*, no: 24 (December 20, 1917): 473.
- . "Terbiye Meselesi: Genç Kızlarımızın Terbiyesi." *Yeni Mecmua*, no: 1 (July 12, 1917): 15-16.
- . "Umûmî Ahlâk, Meslekî Ahlâk." *Yeni Mecmua*, no: 25 (December 27, 1917): 496-498.

- . “Vatan Terbiyesi.” *Yeni Mecmua*, no: 18 (October 8, 1917): 354.
- Nezihe Hamdi. “Ahlaki Endişeler.” *Kadınlar Dünyası*, no: 191 (September 14, 1914): 2-3.
- Refik Halit. “Harb Zengini.” *Yeni Mecmua*, no: 42 (May 2, 1918): 301-302.
- Suphi Nuri. “Kadınlarımıza Hürmet.” *İleri*, no: 460 (April 18, 1919): 4.
- Tekin Alp. “Tesanüdcülük: Harp Zenginleri Meselesi.” *Yeni Mecmua*, no: 42 (May 2, 1918): 313.
- Ziya Gökalp. “Ahlak Buhranı.” *Yeni Mecmua*, no: 7 (August 23, 1917): 122-124.
- . “Aile Ahlakı-3: Konak.” *Yeni Mecmua*, no: 12 (September 27, 1917): 221-223.
- . “Aile Ahlakı: Şövalye Aşkı ve Feminizm.” *Yeni Mecmua*, no: 19 (November 15, 1917): 391-394.
- . “İctimaiyyat: Cinsi Ahlak.” *Yeni Mecmua*, no: 9 (September 6, 1914): 168.
- . “İctimaiyyat: Şahsî Ahlâk.” *Yeni Mecmua*, no: 8 (August 30, 1917): 141.
- . “İslam Terbiyesi: İslam Terbiyesinin Mahiyeti.” *İslam Mecmuası*, no: 1 (February 12, 1914): 14-17.

BOOKS AND ARTICLES

- Abou-El-Haj, Rifa‘at Ali. *Formation of the Modern State: The Ottoman Empire, Sixteenth to Eighteenth Centuries*. Syracuse: Syracuse University Press, 2005.
- . “The Ottoman Nasihatname as a Discourse over ‘Morality.’” In *Mélanges Professeur Robert Mantran*, edited by Abdeljelil Temimi, 17-30. Zaghuan, 1988.

- Açıkğöz, Betül. "The Epistemological Conflict in the Narratives of Elementary School Textbooks (1908- 1924): Islamic and Secular Insights into Education." PhD diss., Boğaziçi University, 2012.
- Ahmad, Feroz. *İttihatçılıktan Kemalizme*. Translated by Fatmagül Berktaş. Istanbul: Kaynak Yayınları, 1999.
- Ahmed Rasim. *Eski Fuhuş Hayatı: Fuhş-i Âtik*. Istanbul: Avrupa Yakası Yayınları, 2007.
- Ahmet Naim. *İslâm'da Dava-yı Kavmiyet*. Istanbul: Sebilürreşad Kütüphanesi Neşriyatı, r. 1332.
- Akgündüz, Ahmet. *Mukayeseli İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı*. Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, no. 6. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1986.
- Akın, Yiğit. "The Ottoman Home Front during World War I: Everyday Politics, Society, and Culture." PhD diss., Ohio State University, 2011.
- . "War Profiteers and the Ottoman Home Front during World War I." *World War I in the Middle East and North Africa*, 2012. <https://blogs.commonsgorgetown.edu/world-war-i-in-the-middle-east/seminar-participants/web-projects/yigit-akin-war-profiteers-and-the-ottoman-home-front-during-world-war-i/>.
- . "War, Women, and the State: The Politics of Sacrifice in the Ottoman Empire During the First World War." *Journal of Women's History* 26, no. 3 (2014): 12–35.
- Aksakal, Mustafa. *The Ottoman Road to War in 1914: The Ottoman Empire and the First World War*. Cambridge Military Histories. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2008.
- Akseki, Ahmet Hamdi. *Ahlâk ilmi ve İslâm Ahlâkı: Ahlâk dersleri*. Edited by Ali Arslan Aydın. Ankara: Nur Yayınları, 1979.
- . *İslâm Dini, İtikat, İbâdet ve Ahlâk*. Ankara: Diyanet İşleri Reisliği Yayınları, 1958.

- Albrinck, Meg. "Humanitarians and He-Men." In *Picture This: World War I Posters and Visual Culture*, edited by Pearl James, 312–39. Lincoln, London: University of Nebraska Press, 2009.
- Alemдарođlu, Ayça. "Politics of the Body and Eugenic Discourse in Early Republican Turkey." *Body and Society* 11, no. 3 (2005): 61–76.
- Alkan, Mehmet Ö. "Tanzimat'tan Sonra 'Kadın'ın Hukuksal Statüsü." *Toplum ve Bilim* 50 (1990): 85–95.
- Alkan, Mehmet Ö, Murat Belge, Ahmet İnsel, Tanıl Bora, Murat Gültekingil, Ahmet Çiğdem, Murat Yılmaz, and Ömer Laçiner, eds. *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Cumhuriyet'e Devreden Düşünce Mirası, Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi*. Vol. 1, Istanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- Altınbaş, Nihan. "Marriage and Divorce in Early Twentieth Century Ottoman Society: The Law of Family Rights of 1917." PhD diss., Bilkent University, 2014.
- . "Marriage and Divorce in the Late Ottoman Empire: Social Upheaval, Women's Rights, and the Need for New Family Law." *Journal of Family History* 39, no. 2 (2014): 114–25.
- Alus, A. Sermet Muhtar. *Harp Zengininin Gelini*. Istanbul: Kanaat Kütüphanesi, 1934.
- Alyot, Halim. *Türkiye'de Zabıta: Tarihi Gelişim ve Bugünkü Durum*. Ankara: Kanaat Basımevi, 1947.
- Arai, Masami. *Turkish Nationalism in the Young Turk Era*. Leiden: Brill, 1992.
- Arat, Yeşim. "From Emancipation To Liberation: The Changing Role of Women in Turkey's Public Realm." *Journal of International Affairs* 54, no.1 (2000): 107–23.
- Atabay, Efe. "Eugenics, Modernity and the Rationalization of Morality in Early Republican Turkey." M.A. Thesis, Mc. Gill University, 2009.

- Ata, Feridun. "I. Dünya Savaşı İçinde Bozkır'a Yapılan Sürgünler." *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi* 17 (2007): 51-64.
- Atamaz-Hazar, Serpil. "'The Hands That Rock the Cradle Will Rise': Women, Gender, and Revolution in Ottoman Turkey, 1908-1918." PhD diss, University of Arizona, 2010.
- Aydın, M. Âkif. *İslâm-Osmanlı Aile Hukuku*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1985.
- Bakırcı, Mustafa. "II. Meşrutiyet Dönemi Din Sosyolojisinin Önemli Bir Kaynağı: İslam Mecmuası (1914-1918)" *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17 (2004): 177-210.
- Bali, Rıfat. *The Jews and Prostitution in Constantinople, 1854-1922*. İstanbul: Isis Press, 2008.
- Bayraktar, Faruk M. *Son Dönem Osmanlı Ahlâk Terbiyecileri ve Ahlâk Terbiyesi*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2015.
- Beckett, I. F. W. *Home Front, 1914-1918: How Britain Survived the Great War*. Richmond: National Archives, 2006.
- Bein, Amit. *Ottoman Ulema, Turkish Republic Agents of Change and Guardians of Tradition*. Stanford: Stanford University Press, 2011.
- Berkes, Niyazi. *The Development of Secularism in Turkey*. Montreal: McGill University Press, 1964.
- . *Turkish Nationalism and Western Civilization: Selected Essays of Ziya Gökalp*. London: Allen and Unwin, 1959.
- Beşikçi, Mehmet. *The Ottoman Mobilization of Manpower in the First World War: Between Voluntarism and Resistance*. Leiden, Boston: Brill, 2012.
- Birinci, Ali. "Necmettin Sadık Sadak (1890-1953)." In *Türkiye'de Sosyoloji (İsimler, Eserler)*, edited by M. Çağatay Özdemir, vol. 1. Ankara: Phoenix, 2008.

- Bjornlund, Matthias. "A Fate Worse Than Dying': Sexual Violence during the Armenian Genocide." In *Brutality and Desire: War and Sexuality in Europe's Twentieth Century*, edited by Dagmar Herzog, 16–59. London, New York: Palgrave Macmillan, 2009.
- Çağrı, Mustafa. *Anahatlarıyla İslâm Ahlâkı*. Istanbul: Ensar Neşriyat, 2000.
- Çakır, Serpil. "Meşrutiyet Devri Kadınlarının Aile Anlayışı." In *Sosyo-kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi*, edited by Ezel Erverdi and Hakkı Dursun Yıldız, 230–44. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, 1992.
- . *Osmanlı Kadın Hareketi*. Istanbul: Metis Yayınları, 1994.
- Çeliktemel-Thomen, Özde. "The Curtain of Dreams: Early Cinema in Istanbul (1896-1923)." M.A. Thesis, Central European University, 2009.
- Cengiz, Oğuzhan, and Mehmet Celal Atgün. *Türk Ahlâkı*. Istanbul: Bilge Oğuz, 2013.
- Ceyhan, Abdullah. *Sırat-ı Müstakim ve Sebilürreşad Mecmuaları Fihristi*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1991.
- Connelly, Matthew James. *Fatal Misconception: The Struggle to Control World Population*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 2008.
- Criss, Bilge. *Istanbul under Allied Occupation, 1918-1923*. Leiden, Boston: Brill, 1999.
- Daniel, Ute. *The War from within: German Working-Class Women in the First World War*. Oxford, New York: Berg, 1997.
- Debus, Esther. *Sebilürreşad: Kemalizm Öncesi ve Sonrası Dönemdeki İslamcı Muhalefete Dair Karşılaştırmalı bir Araştırma*. Translated by Atilla Dirim. Istanbul: Libra Yayınevi, 2012.
- Demirdirek, Aynur. *Osmanlı Kadınlarının Hayat Hakkı Arayışının Bir Hikayesi*. Ankara: İmge Kitabevi, 1993.

- Deren Van Het Hof, Seçil. "Erken Dönem Cumhuriyet Romanında Zenginler ve Zenginlik." *Kültür ve İletişim* 13, no. 2 (2010): 81-106.
- Devereaux, Robert. *The Principles of Turkism*. Leiden: E. J. Brill, 1968.
- Doğan, Atila. *Osmanlı Aydınları ve Sosyal Darwinizm*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2006.
- Dölek Sever, Deniz. "War and Imperial Capital: Public Order, Crime and Punishment in Istanbul, 1914-1918." PhD diss., Middle East Technical University, 2015.
- Dönmezer, Sulhi. *Ceza Hukuku: Hususî Kısım, Umumî Adab ve Aile Nizamı Aleyhinde Cürümler*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1961.
- . *Umumî Adab ve Aile Nizamı Aleyhinde Cürümler*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1950.
- Downs, Laura Lee. *Manufacturing Inequality: Gender Division in the French and British Metalworking Industries, 1914-1939*. Ithaca: Cornell University Press, 1995.
- Duben, Alan, and Cem Behar. *Istanbul Households: Marriage, Family, and Fertility, 1880-1940*. New York: Cambridge University Press, 1991.
- Duru, Kâzım Nami. *Arnavutluk ve Makedonya Hatıralarım*. İstanbul: Sucuoğlu Matbaası, 1959.
- . *Cumhuriyet Devri Hatıralarım*. İstanbul: Sucuoğlu Matbaası, 1958.
- . *"İttihat ve Terakki" Hatıralarım*. İstanbul: Sucuoğlu Matbaası, 1957.
- . *Mekteplerde Ahlakı Nasıl Telkin Etmeli?* İstanbul: Kanaat Matbaası, 1925.
- . *Ziya Gökalp*. İstanbul: Milli Eğitim, 1949.
- Düstur*. Vol. 1. No. 4. Dersaadet: Matbaa-yı Amire, 1296.

Düstur, Vol. 2. No. 4. Dersaadet: Matbaa-yı Amire, 1331.

Düstur. Vol. 2. No. 7. Dersaadet: Matbaa-yı Amire, 1336.

Düzdağ, M. Ertuğrul, Mustafa İsmet Uzun, Bağcılar Belediyesi.
"Sırâtımüstakim." *Bağcılar Belediyesi*, 2017.
<http://www.bagcilar.bel.tr/kategori/1137/6/siratimustakim.aspx>

Emraz-ı Zühreviyyenin Men'i Sirayetine Dair Neşr Olunan Nizamnameye Mütelik Talimatname. Istanbul: Matbaa-yı Amire, 1915.

Erdem, Hüsameddin. *Son Devir Osmanlı Düşüncesinde Ahlâk: Tanzimattan Cumhuriyete Kadar*. Istanbul: Dem Yayınları, 2006.

Erickson, Edward J. *Ordered to Die: A History of the Ottoman Army in the First World War*. Westport: Greenwood Press, 2001.

———. *Ottoman Army Effectiveness in World War I: A Comparative Study*. New York: Routledge, 2007.

Erşahin, Seyfettin. "The Ottoman Foundation of the Turkish Republic's Diyanet: Ziya Gokalp's Diyanet İşleri Nazâratı." *The Muslim World* 98, no. 2-3 (2008): 182-98.

Evered, Emine Ö, and Kyle T. Evered. "From Rakı to Ayran: Regulating the Place and Practice of Drinking in Turkey." *Space and Polity* 20, no. 1 (2016): 39-58.

Fındıkoğlu, Ziyaeddin. "Aile Hukukumuzun Tedvini Meselesi." In *Tedris Hayatının Otuzuncu Yıldönümü Hatırası Olmak Üzere Medeni Hukuk Ordinaryüs Profesörü Ebül'ulâ Mardin'e Armağan*, 687-738. Istanbul: İstanbul Üniversitesi yayınları, 1944.

Fortna, Benjamin. "Islamic Morality in Late Ottoman 'Secular' Schools." *International Journal of Middle East Studies* 32, no. 3 (2000): 369-93.

Freud, Sigmund. *Civilization and Its Discontents*. Translated by Joan Riviere. New York: J. Cape & H. Smith, 1930.

- Frierson, Elizabeth. "Women in Late Ottoman Intellectual History." In *Late Ottoman Society: The Intellectual Legacy*, edited by Elisabeth Özdalga, 135–60. London, New York: RoutledgeCurzon, 2005.
- Fuhrmann, Malte. "'Western Perversions' at the Threshold of Felicity: The European Prostitutes of Galata-Pera (1870–1915)." *History and Anthropology* 21, no. 2 (2010): 159–72.
- Georgon, Francois. "Ottomans and Drinkers: The Consumption of Alcohol in Istanbul in the Nineteenth Century." In *Outside in: On the Margins of the Modern Middle East*, edited by Eugene Rogan, 7–30. London: I.B. Tauris, 2001.
- Gibbon, Edward. *The Decline and Fall of the Roman Empire*. London: David Campbell, 1993.
- Ginio, Eyal. *The Ottoman Culture of Defeat: The Balkan Wars and Their Aftermath*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2016.
- Gökalp, Ziya. *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*. Dersaadet: Evkaf-ı İslamiye Matbaası, 1918.
- Grayzel, Susan R. "Mothers, Marraines, and Prostitutes: Morale and Morality in First World War France." *The International History Review* 19, no. 1 (1997): 66–82.
- . *Women and the First World War*. Harlow: Longman, 2002.
- . *Women's Identities at War: Gender, Motherhood, and Politics in Britain and France during the First World War*. Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1999.
- Gregory, Adrian. "Lost Generations: The Impact of Military Casualties on Paris, London, and Berlin." In *Capital Cities at War: Paris, London, Berlin, 1914-1919*, edited by J. M. Winter and Jean-Louis Robert, 57–104. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 1999.
- Güler, Ruhi. "İslam Mecmuası (1914-1918) ve İçeriği." M.A. Thesis, İstanbul Üniversitesi, 1995.

- "Hadd." *Oxford Islamic Studies Online*. 2017.
<http://www.oxfordislamicstudies.com/article/opr/t125/e757>.
- Hanioğlu, M. Şükrü. *Atatürk: An Intellectual Biography*. Princeton: Princeton University Press, 2011.
- . "Darü'l-Hikmeti'l İslamiye." *Encyclopaedia of Islam*. 3, 2016.
http://referenceworks.brillonline.com/entries/encyclopaedia-of-islam-3/*-COM_27738.
- . *Preparation for a Revolution: The Young Turks, 1902-1908*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2001.
- Hanssen, Jens. "Public Morality and Marginality in Fin de siècle Beirut." In *Outside in: On the Margins of the Modern Middle East*, edited by Eugene Rogan, 183–211. London: I.B. Tauris, 2001.
- Heyd, Uriel. *Foundations of Turkish Nationalism: The Life and Teachings of Ziya Gökalp*. London: Luzac, 1950.
- Hirschfeld, Magnus. *The Sexual History of the World War*. New York: Cadil-lac Publishing, 1941.
- "Hukuk-ı Aile Karamnamesi: Münâkehât, Müfârekât, Esbâb-ı Mûcibe Lâyihası." In *Sosyo-kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi 3*, edited by Ezel Erverdi and Hakkı Dursun Yıldız, 281-307. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, 1992.
- İlengiz, Çiçek. *Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı 20. Yıl Özel Yayını Genç Kadın 1919 Ocak-Mayıs (Yeni Harflerle)*. Istanbul: Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı, 2010.
- İleri, Nurçin. "A Nocturnal History of Fin de Siècle Istanbul." PhD. diss., Binghamton University, 2015.
- Jacobson, Abigail. "Negotiating Ottomanism in Times of War: Jerusalem during World War I through the Eyes of a Local Muslim Resident." *International Journal of Middle East Studies* 40, no. 1 (2008): 69-88.

John Frith. "Syphilis: Its Early History and Treatment until Penicillin and the Debate on Its Origins." *Journal of Military and Veterans' Health* 20, no. 4 (2012).

Journey, Steward. "Prostitution." *International Encyclopedia of the First World War*. Edited by Oliver Janz, Ute Daniel, Heather Jones, Jennifer Keene, Alan Kramer, and Bill Nasson, 2017. <https://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/prostitution>.

Kadınları Çalıştırma Cemiyeti İslamiyesi Nizamnamesi. Dersaadet: Matbaa-yı Askeriye, 1332.

Kandiyoti, Deniz A. "Emancipated but Unliberated? Reflections on the Turkish Case." *Feminist Studies* 13, no. 2 (1987): 317.

Karahanoğulları, Onur. *Birinci Meclisin İçki Yasağı (Men-i Müskirat Kanunu)*. Ankara: Phoenix, 2007.

Kara, İsmail. *Türkiye’de İslâmcılık Düşüncesi: Metinler, Kişiler*. İstanbul: Kitabevi, 1997.

Karakışla, Yavuz Selim. *Women, War and Work in the Ottoman Empire: Society for the Employment of Ottoman Muslim Women (1916-1923)*. İstanbul: Ottoman Bank Archives and Research Centre, 2005.

Karaömerlioğlu, Asım M. "Ateşle Oynamanın Cilveleri: Nüfus Mühendisliğinden Gezi Parkı Direnişine." *T24*, July 19, 2013. <http://t24.com.tr/haber/atesle-oynamanin-cilveleri-nufus-muhendisliginden-gezi-direnisine,234718>.

———. "Darwin ve Sosyal Bilimler." *Birikim* 251 (March 2010): 111–22.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri. *Sodom ve Gomore*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2003.

Kaya, Umut. *Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Osmanlı’da Ahlâk Eğitimi*. İstanbul: Değerler Eğitim Merkezi Yayınları, 2013.

Kırlı, Cengiz. *Sultan ve Kamuoyu: Osmanlı Modernleşme Sürecinde "Havadis Journalleri"(1840-1844)*. İstanbul: Türkiye İş Bankası, 2009.

- . “The Struggle over Space: Coffeehouses of Ottoman Istanbul, 1780-1845,” PhD diss., Binghamton University, 2000.
- Knezevic, Jovana. “Prostitutes as a Threat to National Honor in Habsburg-Occupied Serbia during the Great War.” *Journal of the History of Sexuality* 20, no. 2 (2011): 312–35.
- Koçkuzu, Ali Osman, ed. *Çanakkale Cephesinde Bir Müderris: Abdullah Fevzi Efendi, Hâtıralar*. Istanbul: İz Yayıncılık, 2010.
- Koçu, Reşat Ekrem. *Türk Giyim, Kuşam ve Süslenme Sözlüğü*. Ankara: Sümerbank Yayınları, 1969.
- Koç, Vehbi. *Hayat Hikâyetim*. Istanbul: Apa Ofset Basımevi, 1973.
- Köksal, Osman. “Osmanlı Devleti’nde Sıkıyönetim ile İlgili Mevzuat Üzerine Bir Deneme.” *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM* 12 (2001): 157–71.
- . “Tarihsel Süreci İçerisinde Bir Özel Yargı Organı Olarak Divan-ı Harb-i Örfiler, (1877–1922).” PhD. diss., Ankara Üniversitesi, 1996.
- Koller, Christian. “Enemy Images: Race and Gender Stereotypes in the Discussion on Colonial Troops. A Franco-German Comparison, 1914-1923.” In *Home/Front The Military, War, and Gender in the Twentieth-Century Germany*, edited by Karen Hagemann and Stefanie Schüller Springorum, 139–115. Oxford, New York: Berg, 2002.
- Konan, Belkıs. “Osmanlı Hukukunda Tecavüz Suçu.” *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM* 29, (2011): 149–72.
- Köroğlu, Erol. *Ottoman Propaganda and Turkish Identity: Literature in Turkey during World War I*. New York: Palgrave Macmillan, 2007.
- Kurzman, Charles. *Modernist Islam, 1840-1940: A Sourcebook*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2002.
- Kutluata, Zeynep. “Birinci Dünya Savaşı’nda Ermeni Kadınların Yazdıkları Arzuhaller.” *Kültür ve Siyasette Feminist Yaklaşımlar* 27 (2015): 5–17.

- Lévy-Aksu, Noémi. "An Ottoman Variation on the State of Siege: The Invention of the idare-i örfiyye during the First Constitutional Period." *New Perspectives on Turkey* 55 (2016): 5–28.
- Lévy, Noémi, Nadir Özbek, and Alexandre Toumarkine, eds. *Osmanlı'da Asayiş, Suç ve Ceza: 18. - 20. Yüzyıllar*. Istanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2007.
- MacArthur-Seal, Daniel-Joseph. "Intoxication and Imperialism: Nightlife in Occupied Istanbul, 1918–23." *Comparative Studies of South Asia, Africa and the Middle East* 37, no. 2 (2017): 299–313.
- Mahir Metinsoy, Elif. "Osmanlı Kadınlarının Gıda ve Erzak Savaşı." *Toplumsal Tarih* 243 (2014): 25–28.
- . "The Limits of Feminism in Muslim-Turkish Women Writers of the Armistice Period (1918-1923)." In *A Social History of Late Ottoman Women: New Perspectives*, edited by Duygu Köksal and Anastasia Falierou, 85–109. Leiden, Boston: Brill, 2013.
- Mardin, Şerif. "Super Westernization in Urban Life in the Ottoman Empire in the Last Quarter of the Nineteenth Century." In *Turkey: Geographic and Social Perspectives*, edited by Peter Benedict, Erol Tümertekin, and Fatma Mansur, 403-446. Leiden: Brill, 1974.
- Martykánová, Darina. "Matching Sharia and 'Governmentality': Muslim Marriage Legislation in the Late Ottoman Empire." In *Institutional Change and Stability: Conflicts, Transitions and Social Values*, edited by Andrea Gémes, Florencia Peyrou, and Ioannis Xydopoulos, 153–75. Pisa: Pisa University Press, 2009.
- Matthee, Rudi. "Alcohol in the Islamic Middle East: Ambivalence and Ambiguity." *Past & Present* 222, no. supp. 9 (2014): 100–125.
- Mazower, Mark. *Dark Continent: Europe's Twentieth Century*. London: Penguin Press, 1998.
- Mehmet Tahir. *Çarşaf Mes'elesi*. Sancakçıyan Matbaası, 1915.

- “Definition of Morality.” *Oxford Dictionaries*. 2017.
<https://en.oxforddictionaries.com/definition/morality>.
- Morgenthau, Henry. *Ambassador Morgenthau’s Story*. New York: Doubleday, Page Company, 1918.
- “Münakahat ve Müfakat Kararnamesi Esbâb-ı Mucîbe Lâyihası.” In *Sosyokültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi*, III: 295–307. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, 1992.
- Nelson, Robert L. “German Comrades-Slavic Whores: Images in the German Soldier Newspapers of the First World War.” In *Home/Front The Military, War, and Gender in the Twentieth-Century Germany*, edited by Karen Hagemann and Stefanie Schüller Springorum, 69–87. Oxford; New York: Berg, 2002.
- Nuri, Celal. *Kadınlarımız*. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1993.
- Nye, Robert A. *Crime, Madness and Politics in Modern France The Medical Concept of National Decline*. Princeton: Princeton University Press, 2014.
- Oğuz, Çiğdem. “Millî Mesele ve Maddî Gereksinim Arasında: Birinci Dünya Savaşı’nda Eğlence Yerlerini Düzenleme Çabaları.” *Toplumsal Tarih* 267 (March 2016): 86–90.
- . “Prostitution (Ottoman Empire).” Edited by Oliver Janz, Ute Daniel, Heather Jones, Jennifer Keene, Alan Kramer, and Bill Nasson, 2017.
https://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/prostitution_ottoman_empire?version=1.0.
- Oktar, Tiğınçe. *Osmanlı Toplumunda Kadının Çalışma Yaşamı: Osmanlı Kadınları Çalıştırma Cemiyet-i İslamiyesi*. İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi, 1998.
- Orga, İrfan. *Bir Türk Ailesinin Öyküsü*. Translated by Arın Bayraktaroğlu. İstanbul: Ana Yayıncılık, 2002.

- Ortaylı, İlber. "Ottoman Family Law and the State in the Nineteenth Century." *OTAM*, no. I (1990): 321–32.
- Ozansoy, Halit Fahri. *Darülbeydi Devrinin Eski Günlerinde*. İstanbul: Ak Kitabevi, 1964.
- Özbek, Müge. "The Regulation of Prostitution in Beyoğlu (1875–1915)." *Middle Eastern Studies* 46, no. 4 (2010): 555–68.
- Özbek, Nadir. "Defining the Public Sphere during the Late Ottoman Empire: War, Mass Mobilization and the Young Turk Regime (1908–18)." *Middle Eastern Studies* 43, no. 5 (2007): 795–809.
- Özel, Sevgi. *Besim Atalay*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1983.
- Özer, İlbeyi. "Mütareke ve İşgal Yıllarında Osmanlı Devletinde Görülen Sosyal Çöküntü ve Toplumsal Yaşam." *OTAM* 14 (2003): 247–71.
- Özoğlu, Müge. "Modernity as an Ottoman Fetish: Representations of Ottoman Masculinity in Kesik Bıyık." *Masculinities Journal* 6 (2016): 79–101.
- Pamuk, Şevket. *Osmanlı Ekonomisinde Bağımlılık ve Büyüme, 1820-1913*. İstanbul: Türkiye Ekonomi ve Toplumsal Vakfı, 1994.
- Parla, Jale. *Babalar ve Oğullar: Tanzimat Romanının Epistemolojik Temelleri*. İstanbul: İletişim Yayınları, 1990.
- Parla, Taha. *The Social and Political Thought of Ziya Gökalp: 1876-1924*. Leiden: Brill, 1985.
- Pedersen, Susan. *Family, Dependence, and the Origins of the Welfare State: Britain and France, 1914-1945*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 1995.
- Pick, Daniel. *Faces of Degeneration: A European Disorder, c.1848-c.1918. Ideas in Context*. Cambridge: Cambridge University Press, 1989.

Quataert, Donald. "Clothing Laws, State, and Society in the Ottoman Empire, 1720–1829." *International Journal of Middle East Studies* 29, no. 3 (August 1997): 403–25.

———. *Social Disintegration and Popular Resistance in the Ottoman Empire, 1881–1908: Reactions to European Economic Penetration*. New York: New York University Press, 1983.

Quine, Maria Sophia. *Population Politics in Twentieth-Century Europe: Fascist Dictatorships and Liberal Democracies*. London: Routledge, 1996.

Rank, Scott. "Polygamy and Religious Polemics in the Late Ottoman Empire: Fatma Aliye and Mahmud Es'ad's Ta'addüd-i Zevcât'a Zeyl." *Ci-hannüma: Tarih ve Coğrafya Araştırmaları Dergisi* 1, no. 2 (2015): 61–79.

Robert, Jean-Louis. "The Image of the Profiteer." In *Capital Cities at War: Paris, London, Berlin, 1914–1919*, edited by J. M. Winter and Jean-Louis Robert, 104–33. New York: Cambridge University Press, 1999.

Royce, Edward. *Classical Social Theory and Modern Society: Marx, Durkheim, Weber*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2015.

Roy, Sudhindra Lal. *War And Immorality: Lessons from the Last War Being Warnings for To-day*. Allahabad: Kitab-Mahal, 1944.

Said, Edward W. *Orientalism*. New York: Vintage Books, 1979.

Sami, Şemseddin. *Kâmûs-î Türkî*. Dersaadet: İkdâm Matbaası, 1886.

Schick, Irvin Cemil. "Nationalism Meets the Sex Trade: Istanbul's District of Beyoğlu/Pera During the Early Twentieth Century." Paper presented at *Amherst and Hampshire Colleges Workshop*. Amherst College, 2009.

Semerdjian, Elyse. "Gender Violence in Kanunnames and Fetvas of the Sixteenth Century." In *Beyond the Exotic: Women's Histories in Islamic Societies*, edited by Amira El- Azhary Sonbol, 180–97. Cairo: The American University in Cairo Press, 2005.

- Şener, Abdülkadir. "İctimai Usul-i Fıkh Tartışmaları." *AÜ İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi* V (1982): 231–47.
- Şeni, Nora. "Fashion and Women's Clothing in the Satirical Press of Istanbul at the End of the 19th Century." In *Women in Modern Turkish Society: A Reader*, edited by Şirin Tekeli, 25–45. London: Zed Books, 1995.
- Sevengil, Refik Ahmet. *Türk Tiyatrosu Tarihi: Meşrutiyet Tiyatrosu*. Vol. 5. Istanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1959.
- Şeyhun, Ahmet. *Islamist Thinkers in the Late Ottoman Empire and Early Turkish Republic*. Boston, Leiden: Brill, 2014.
- Shaw, Stanford J. *The Ottoman Empire in World War I*. Ankara: Turkish Historical Society, 2006.
- Smart, Judith. "Sex, the State and the 'Scarlet Scourge': Gender, Citizenship and Venereal Diseases Regulation in Australia during the Great War." *Women's History Review* 7, no. 1 (March 1, 1998): 5.
- Somel, Selçuk Akşin. *The Modernization of Public Education in the Ottoman Empire, 1839-1908: Islamization, Autocracy, and Discipline*. Leiden, Boston: Brill, 2001.
- Somel, Sina Akşin. "Sırat-ı Müstakim: Islamic Modernist Thought in the Ottoman Empire (1908-1912)." M.A. Thesis, Boğaziçi University, 1987.
- Sonbol, Amira. "Rape and Law in Ottoman and Modern Egypt." In *Women in the Ottoman Empire: Middle Eastern Women in the Early Modern Era*, edited by Madeline C. Zilfi, 214–31. Leiden, New York: Brill, 1997.
- Spengler, Oswald. *The Decline of the West*. New York: A.A. Knopf, 1988.
- Stock-Morton, Phyllis. *Moral Education for a Secular Society: The Development of Morale Laïque in Nineteenth Century France*. New York: State University of New York Press, 1988.
- Swart, K. W. *The Sense of Decadence in Nineteenth-Century France*. The Hague: Springer Science Business Media, 1964.

- Tamari, Salim. *Year of the Locust: A Soldier's Diary and the Erasure of Palestine's Ottoman Past*. Berkeley: University of California Press, 2011.
- Teitelbaum, Joshua. "The Man Who Would Be Caliph: Sharifian Propaganda in World War I." In *Jihad and Islam in World War I: Studies on the Ottoman Jihad on the Centenary of Snouck Hurgronje's "Holy War Made in Germany"*, edited by Erik J. Zürcher, 275–304. Leiden: Leiden University Press, 2016.
- Tezcan, Baki. "Ethics as a Domain to Discuss the Political: Kınalızâde Ali Efendi's Ahlâk-ı Alâî." In *International Congress on Learning and Education in the Ottoman World: Istanbul, 12-15 April 1999*, edited by Ali Çaksu, 109–21. Istanbul: IRCICA, 2001.
- Thom, Deborah. *Nice Girls and Rude Girls: Women Workers in World War I*. London, New York : I.B. Tauris Publishers, 2000.
- Thompson, Elizabeth. *Colonial Citizens: Republican Rights, Paternal Privilege, and Gender in French Syria and Lebanon*. New York: Columbia University Press, 2000.
- Todd, Lisa M. "The Soldier's Wife Who Ran Away with the Russian': Sexual Infidelities in World War I Germany." *Central European History* 44, no. 2 (2011): 257–78.
- Toprak, Zafer. *Darwin'den Dersim'e: Cumhuriyet ve Antropoloji*. Istanbul: Doğan Kitap, 2012.
- . "İstanbul'da Fuhuş ve Salgın Hastalıklar." *Toplumsal Tarih* 7, no. 39 (1987): 159–68.
- . *İttihad Terakki ve Cihan Harbi*. Galatasaray, Istanbul: Homer Kitabevi, 2003.
- . "Osmanlı'da Toplumbilimin Doğuşu." In *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Cumhuriyet'e Devreden Düşünce Mirası, Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi*, edited by Mehmet Ö Alkan, Murat Belge, Ahmet İnsel, Tanıl Bora, Murat Gültekingil, Ahmet Çiğdem, Murat Yılmaz, and Ömer Laçiner, 310–27. Istanbul: İletişim Yayınları, 2001.

- . “The Family, Feminism, and the State During the Young Turk Period, 1908-1918.” In *Premiere Rencontre Internationale Sur L’Empire Ottoman et La Turquie Moderne*, edited by Edhem Eldem, 441–52, Istanbul: ISIS, 1991.
- . “Türkiye’de Durkheim Sosyolojisinin Doğuşu.” *Toplumsal Tarih* 238 (October 2013): 22–32.
- . “Türkiye’de Fikir Dergiciliğinin Yüz Yılı.” In *Türkiye’de Dergiler Ansiklopediler (1849-1984)*, Istanbul: Gelişim Yayınları, 1984.
- . *Türkiye’de Kadın Özgürlüğü ve Feminizm (1908-1935)*. Istanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2015.
- . *Türkiye’de Milli İktisat, 1908-1918*. Istanbul: Doğan Kitap, 2012.
- . *Türkiye’de Popülizm: 1908-1923*. Istanbul: Doğan Kitap, 2013.
- Törenek, Mehmet, *Türk Romanında İşgal İstanbul’u*. Istanbul: Kitabevi, 2002.
- Tüccarzade, İbrahim Hilmi. “Aile Hayatımızda Avrupalılaştırmanın Tesiri.” In *Sosyokültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi 3*, edited by Ezel Erverdi and Hakkı Dursun Yıldız, 230-255. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, 1992.
- Tucker, Judith E. “Revisiting Reform: Women and the Ottoman Law of Family Rights, 1917.” *The Arab Studies Journal* 4, no. 2 (1996): 4–17.
- Tuğ, Başak. “The Claims on Modernity and Tradition: Marriage in Turkey in the 1910s and the 1920s.” M.A. Thesis, Boğaziçi University, 2000.
- Tunaya, Tarık Zafer. *İslamcılık Akımı*. Istanbul: Istanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2003.
- Türe, Fatma. “Images of Istanbul Women in the 1920s,” PhD diss., Boğaziçi University, 2007.
- Turgut, Turhan. “I. Dünya Savaşı’nda Osmanlı Posta Sansürü.” *Toplumsal Tarih* 243 (March 2014): 88–92.

- “1330 (1914) Senesinde Selimiye Askerî Matbaada Basılan ‘Sansür Talimatnamesi.’” *Türk Filatelli Akademisi*. 2016. <http://turkfilateliakademisi.org/wp-content/uploads/2016/10/sansur.pdf>.
- Ulu, Cafer. “I. Dünya Savaşı ve İşgal Sürecinde İstanbul’da Yaşanan Sosyal ve Ahlaki Çözülme 1914-1922.” *İstanbul Üniversitesi Tarih Dergisi* 58 (2013): 87–113.
- Uyar, Mesut, and Edward J. Erickson. *A Military History of the Ottomans: From Osman to Atatürk*. Santa Barbara, California: Praeger Publishing, 2009.
- Van os, Nicole A. N. M. "Feminism, Philanthropy and Patriotism: Female Associational Life in the Ottoman Empire." PhD diss., Leiden University, 2013.
- _____. “Taking Care of Soldiers’ Families: The Ottoman State and the Muinsiz Aile Maaşı.” In *Arming the State: Military Conscription in the Middle East and Central Asia, 1775-1925*, edited by Erik Jan Zürcher, 95–109. London, New York: I.B. Tauris, 1999.
- Winter, Jay, M., and Jean-Louis Robert. “Conclusions: Towards a Social History of Capital Cities at War.” In *Capital Cities at War: Paris, London, Berlin, 1914-1919*, edited by J. M. Winter and Jean-Louis Robert, 525–55. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 1999.
- Wishnitzer, Avner. “Into the Dark: Power, Light, and Nocturnal Life in 18th-Century Istanbul” 46, no. 3 (2014): 513–31.
- Woollacott, Angela. “‘Khaki Fever’ and Its Control: Gender, Class, Age and Sexual Morality on the British Homefront in the First World War.” *Journal of Contemporary History* 29, no. 2 (1994): 325–47.
- Wyers, Mark David. *“Wicked” Istanbul: The Regulation of Prostitution in the Early Turkish Republic*. Istanbul: Libra Yayınevi, 2012.
- Yağcı, Zübeyde Güneş. “Osmanlı Taşrasında Kadına Yönelik Cinsel Suçlarda Adalet Arama Geleneği.” *Kadın 2000* 6, no. 2 (2005): 51–81.

- Yahya Kemal. *Siyasi ve Edebi Portreler*. Istanbul: Istanbul Fetih Cemiyeti, 1986.
- Yalçınkaya, Mehmet Alper. “‘Their Science, Our Values’: Science, State, and Society in the 19th Century Ottoman Empire,” PhD diss., University of California, 2010.
- Yalman, Ahmet Emin. *Turkey in the World War*. New Haven, London: Yale University Press, 1930.
- Yamaç, Zehra. “Basın Tarihinde Yeni Mecmua Muhteva Analizi ve Dizini.” M.A. Thesis, Istanbul Üniversitesi, 1991.
- Yanıkdağ, Yücel. *Healing the Nation: Prisoners of War, Medicine and Nationalism in Turkey, 1914-1939*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2014.
- Yavuz, Yusuf Şevki. “Ferid Vecdi.” *TDV İslam Ansiklopedisi*, Vol. 12, 393-395, 1995.
- Yeğenoğlu, Meyda. *Colonial Fantasies: Towards a Feminist Reading of Orientalism*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 1998.
- Yetkin, Aydın. “II. Meşrutiyet Dönemi’nde Toplumsal Ahlâk Bunalımı: Fuhuş Meselesi.” *Tarihin Peşinde Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* 6 (2011): 21-54.
- Yıldırım, Nuran. *İstanbul Darülaceze Müessesesi Tarihi*. Istanbul: Darülaceze Vakfı, 1996.
- Yıldız, Hakkı Dursun, ed. *150. yılında Tanzimat*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1992.
- Yıldız, Hülya. “Limits of the Imaginable in the Early Turkish Novel: Non-Muslim Prostitutes and Their Ottoman Muslim Clients.” *Texas Studies in Literature and Language* 54, no. 4 (2012): 533-62.
- Yılmaz, Seçil. “Love in the Time of Syphilis: Medicine and Sex in the Ottoman Empire, 1860-1922.” PhD diss., City University of New York, 2016.

- Yumul, Arus. "A Prostitute Lodging in the Bosom of Turkishness': Istanbul's Pera and Its Representation." *Journal of Intercultural Studies* 30, no. 1 (2009): 57-72.
- Zarinebaf, F. *Crime and Punishment in Istanbul: 1700-1800*. Berkeley: University of California Press, 2010.
- Zeren, Barış. "The Formation of Constitutional Rule: The Politics of Ottomanism between de Jure and de Facto (1908-1913)." PhD diss., Boğaziçi University, 2017.
- Zihnioğlu, Yaprak. *Kadınsız İnkılap: Nezihe Muhiddin, Kadınlar Halk Fırkası, Kadın Birliği*. Istanbul: Metis Yayınları, 2003.
- Zürcher, Erik J. "Between Death and Desertion: The Experience of the Ottoman Soldier in World War I," *Turcica* 28 (1996): 235-258.
- . *The Young Turk Legacy and Nation Building: From the Ottoman Empire to Atatürk's Turkey*. London, New York: I. B. Tauris, 2010.
- . *Turkey: A Modern History*. 3rd edition. London, New York: I. B. Tauris, 2004.

Curriculum Vitae

Çiğdem Oğuz was born in 1985 in Sivas, Turkey. She grew up in Şarkışla, Sivas and graduated from Şarkışla Anadolu Lisesi. She received her B.A. degree with High Honor from the Department of History at Middle East Technical University. She completed her thesis *Negotiating the Terms of Mercy: Petitions and the Pardon Cases in the Hamidian Era* and received her M.A. degree in 2011 from the Atatürk Institute for Modern Turkish History, Boğaziçi University. In 2011, she became a PhD student at the same institute and in 2015 she was accepted to the LIAS Leiden University PhD programme under the convention of a co-tutelle agreement between two universities. In 2012 she received a grant from Turkish Historical Society Foundation (TTK) Fellowship for War Studies. In 2017, she received ARIT (American Research Institute in Turkey) PhD Fellowship for Turkish Scholars. She taught Modern Turkish History and Ottoman Modernization courses at Boğaziçi University (2013-2016) and Işık University (Spring 2016). She worked at several field projects as a researcher. She translated books and articles from English into Turkish.